

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Groningen,

Hierbij bieden wij u de kadernota voor 2020 aan. Deze nota biedt kaders voor het opstellen van de begroting 2020–2023. Deze kaders zijn te clusteren naar de volgende thema's:

1. Opgave en ambities Omgevingsdienst Groningen
2. Financieringsvorm
3. Externe ontwikkelingen
4. Interne ontwikkelingen
5. Algemene financiële uitgangspunten.

In de volgende paragrafen zijn deze thema's toegelicht. Daarnaast hebben wij een risicoparagraaf opgenomen.

Wij bieden u in het voorjaar van 2019 de begroting 2020–2023 aan, voordat deze om een zienswijze aan de gemeenteraden en provinciale staten wordt toegezonden.

Namens het Dagelijks bestuur.

Vorzitter,

Secretaris,



1 Opgave en ambities Omgevingsdienst Groningen

De afgelopen tijd heeft de Omgevingsdienst (hierna ODG) samen met het bestuur en de opdrachtgevers gebouwd aan vertrouwen. We zijn op de goede weg, maar we zijn er nog niet. De ODG ziet mogelijkheden om zich nog meer te bewijzen, door haar opdrachtgevers te ondersteunen met uitvoeringskracht, kennis van de lokale en regionale opgave en van het VTH vakgebied. En door inzicht te geven in wat we doen en hoe we dat doen. De eigenaren/opdrachtgevers hebben hun eigen rol hierin door de ODG in staat te stellen de opgave op een goede manier uit te voeren en om vertrouwen te geven.

Onze gezamenlijke context is er een van verandering: we hebben te maken met zowel groei als krimp in onze regio, energietransitie is een ingrijpende ontwikkeling, en er is nieuwe wetgeving in voorbereiding, waarvan met name de Omgevingswet een andere werkwijze van ons vraagt.



Ons kompas (uit het Verbeterplan 2016) blijft onverminderd geldig:

'in alles wat wij doen, dragen we bij aan een veilige en schone leefomgeving in onze regio'

Wij zijn een: *'onafhankelijke betrouwbare kennispartner die de klant centraal stelt'*

Uit het kompas van de organisatie en onze opgave, halen we vijf hoofdpunten om ons op te richten de komende jaren. Deze hoofdpunten geven richting aan onze algemene beleidsstukken en onze bedrijfsvoering. Hieronder nemen wij u op hoofdlijnen mee:

- **We hebben een betrouwbare dienstverlening en geven verantwoording over ons werk:** onze werkwijze is voorspelbaar en transparant voor de omgeving en in het bijzonder voor de opdrachtgevers. Wij zijn in staat om kwalitatief hoogstaande producten en diensten te leveren, hier actief op te monitoren en te sturen op onze werkvoorraad. Daarnaast ontvangen de opdrachtgevers drie keer per jaar een kwantitatieve en kwalitatieve rapportage met de belangrijkste informatie over de uitgevoerde producten en diensten, de effecten voor onze leefomgeving en de trends en ontwikkelingen. Hiermee stellen we opdrachtgevers niet voor verrassingen.
- **We zijn een efficiënte organisatie:** we doen de goede dingen op het juiste moment. Dit geldt voor de uitvoering van onze producten en diensten, waarbij het proces zo eenvoudig mogelijk en volgens de wettelijke verplichtingen is ingedeeld om zo de klant goed te kunnen bedienen. Daarnaast is dit ook van toepassing op onze interne organisatie, zodat alle medewerkers goed het werk kunnen uitvoeren en we op een verantwoorde wijze omgaan met de middelen die voor de organisatie door het bestuur beschikbaar zijn gesteld.
- **Samenwerking & sensitiviteit staat centraal:** we weten elkaar te vinden, zowel intern als extern. We begrijpen onze eigen rol en die van de ander. Zo zijn we nog beter in staat om kwaliteit te leveren aan onze klanten en aan verwachtingen en wensen te voldoen.
- **We zijn een kennisorganisatie:** al onze medewerkers voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 en blijven zich doorontwikkelen. Dit betreft niet alleen vakinhoudelijke kennis over vergunningverlening, toezicht & handhaving, maar ook kennis over de lokale en regionale opgaven, samenwerkingsverbanden en het opereren in een bestuurlijke omgeving.
- **We zijn klaar voor de verandering:** we denken vanuit de klant, zijn flexibel, beschikken over de juiste kennis en weten onze kennispartners te vinden. Tegelijkertijd zijn we ons bewust van onze taak en rol en overzien we wat de veranderende omgeving van ons vraagt. We leren hoe we onszelf continue kunnen verbeteren, en zijn sparringpartner voor onze omgeving. Zo zijn we klaar om de aankomende veranderingen te omarmen (o.a. Omgevingswet en nieuwe financieringsvorm).



De ODG zal in de komende jaren zich op bovenstaande punten verder ontwikkelen, om samen met onze klanten en partners resultaten te boeken ten behoeve van een veilige en schone leefomgeving.

2 Financieringsvorm

In het Verbeterplan is opgenomen dat de ODG per 1 januari 2019 over zal gaan op outputfinanciering. Naar aanleiding van de analyse van voormalig directeur a.i. heeft het Algemeen Bestuur op 1 december 2017 besloten om de invoering van outputfinanciering uit te stellen. Er is afgesproken om hierover met het Algemeen Bestuur in gesprek te gaan op het moment dat aan randvoorwaarden is voldaan. Daarnaast is afgesproken om dan ook naar een passende financieringsvorm te kijken.

De wens is om een nieuwe financieringsvorm in te voeren, waarbij de deelnemersbijdrage in relatie staat tot het VTH-beleid en de inzet van de ODG. Voorwaarde om te komen tot een nieuwe financieringsvorm is dat er voor het basistakenpakket en voor de andere pakketten duidelijkheid is over:

- De afbakening van (basis)taken
- De harmonisatie van beleidsuitgangspunten en een uniforme uitvoeringssystematiek
- Een betrouwbaar inrichtingenbestand
- Inzicht in kengetallen

Daarnaast moet de bedrijfsvoering van de ODG robuust zijn zodat continuïteit en heldere verantwoording niet in het gedrang komen. Een zorgvuldige invoering is van groot belang.

Naar verwachting is er nog twee jaar nodig om aan bovenstaande voorwaarden te kunnen voldoen. Daarmee zal 2020 het laatste jaar zijn dat de deelnemersbijdrage op basis van inputfinanciering wordt bepaald.

Graag nemen we u mee in hoe we eind 2020 aan bovenstaande randvoorwaarden kunnen voldoen:

- Samen met het bestuur in 2019 een nieuwe financieringsvorm vaststellen. Een belangrijke eerste stap is het gesprek over wat de financieringsvorm moet opleveren (waarom doen we het, wat willen we er aan hebben) en over de gevolgen van verschillende modellen.
- In samenwerking met de provincie en een aantal gemeenten, doet de ODG voorstellen over de afbakening van de basistaken. Besluitvorming zal in het najaar van 2019 plaatsvinden. Daaraan voorafgaand vindt afstemming met de individuele gemeenten plaats. Daarnaast moet in 2019 afstemming plaatsvinden over de omvang van de taken (inrichtingenbestand), prioriteitstelling voor alle taakvelden en de meerjarenplanning.
- Omtrent de harmonisatie van de beleidsuitgangspunten is in 2017 de werkgroep 'borging procescriteria' ingesteld onder leiding van de provincie Groningen. Zij hebben aangegeven tot en met 2020 nodig te hebben om de werkzaamheden af te ronden.
- Als onderdeel van het programmaplan zaakgericht werken, gaat de ODG, in samenwerking met de opdrachtgevers, in 2019 het inrichtingenbestand op orde brengen.
- De ODG ontwikkelt kengetallen, die in 2020 bestuurlijk vastgesteld zullen worden.
- Pilots met de nieuwe financieringsvorm draaien in 2019 en 2020.

Om deze randvoorwaarden te realiseren is € 100.000 begroot.

Huidige werkwijze

De huidige werkwijze, waarin de deelnemersbijdrage op basis van inputfinanciering wordt bepaald geeft de nodige problemen. Er is te weinig relatie tussen de in 2013 afgesproken inkomsten en de huidige inzet van de ODG. Daarnaast maakt iedere opdrachtgever logischerwijs, door het ontbreken van duidelijke afspraken over de basistaken, zijn eigen afweging van de werkzaamheden die bij de ODG worden belegd. Hierbij is de huidige -



historisch gegroeide – deelnemersbijdrage veelal het vertrekpunt. Dit betekent het volgende:

- Het is lastig om tot de gewenste uniformiteit in de uitvoering te komen.
- We doen minder dan we zouden moeten doen (bijv. minder toezicht en minder actualiseren van vergunningen). Dit geeft risico's voor de leefomgeving.
- We zien een op een aantal gebieden dat de vraag structureel hoger is (o.a. vergunningverlening bouw). Met sommige opdrachtgevers worden daarom meerwerkopdrachten afgesloten. Dit leidt tot hoge administratieve lasten en daarnaast is er geen continuïteit in de bezetting.

Bovengenoemde werkwijze en problematiek blijft bestaan, totdat er een nieuw financieringsvorm wordt ingevoerd (2021). Daarom wordt, in navolging op de analyse van de voormalig directeur a.i., samen met het bestuur gezocht naar een tussentijdse oplossing. De financiële gevolgen zullen verwerkt worden de begroting 2020 of als begrotingswijziging bij de voorjaarsnota 2020 verwerkt.

3 Externe ontwikkelingen

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2021. De nieuwe wet heeft als doel de vereenvoudiging van het Omgevingsrecht. Om er voor te zorgen dat wij er als organisatie klaar voor zijn, is een projectgroep gestart.

Het project is opgedeeld in twee fases. Fase 1 is inmiddels afgerond en had de volgende doelen:

- Aansluiting krijgen bij de netwerken om hier invloed te kunnen uitoefenen op de toekomstige ontwikkelingen
- De gewenste rol vertalen naar het werk
- Het opleiden van de projectleden
- Alle medewerkers op de hoogte van de hoofdlijnen van de wet.

Alle projectleden zijn opgeleid en de medewerkers hebben zich kunnen informeren over de hoofdlijnen van de wet. De ODG heeft aansluiting gezocht bij verschillende netwerken. Zo is er een bestuurlijke netwerkbijeenkomst Omgevingswet georganiseerd, met als dagvoorzitter de directeur van de ODG. Aansluiting bij netwerken zal blijvend aandacht vragen. Ook is de ODG bezig om de rol te vertalen naar het werk. We zien dat de komst van de Omgevingswet iets anders vraagt van onze medewerkers. Met name de – al ingezette – verandering van een puur toetsende rol (nee, tenzij) naar een meedenkende rol (ja, mits) vergt een omslag. Tegelijkertijd blijft de controlerende en handhavende rol vanuit de overheid van groot belang, deze kan verder versterkt worden. Wat dit precies betekent en hoe medewerkers hierop voorbereid kunnen worden heeft de komende maanden onze aandacht.

In 2019 en 2020 wil de ODG graag verder met fase 2, waarin een actieve samenwerking met de omgeving en het versterken van onze kennis centraal staat. Overheden (provincie en gemeenten) zijn bezig met het vormgeven van hun ambities, bijvoorbeeld door het opstellen van de Omgevingsvisie. Voor onze deelnemers is het van belang dat daarbij gebruik gemaakt kan worden van de ervaringen uit de uitvoering en de inhoudelijke vakkennis van de ODG. Het is voor de ODG van belang om onze rol en toegevoegde waarde te kunnen laten zien. Om dit te begeleiden wordt voorgesteld een externe projectleider aan te trekken. Daarnaast willen wij middelen beschikbaar inzetten voor uren die interne medewerkers hieraan besteden, opleidingen en het uitvoeren van pilots. Beide onderdelen worden verwerkt in de begroting 2020 (circa € 100.000). Indien de Omgevingswet gevolgen heeft voor het takenpakket van de ODG, worden de gevolgen in beeld gebracht en betrokken bij de begrotingen die op dat moment aan de orde zijn.

Wijzigingsbesluit omgevingsrecht en afbakening basistakenpakket

Per 16 april 2016 is de Wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (Wet VTH) in werking getreden. Eén van de uitwerkingen van de Wet VTH is dat het Besluit omgevingsrecht (Bor) gewijzigd is. Dit wijzigingsbesluit



is sinds 1 juli 2017 van kracht. In het wijzigingsbesluit zijn de basistaken die de Omgevingsdienst uitvoert wettelijk verankerd. Door de bundeling van de uitvoering van de VTH-taken, wordt de kwaliteit verbeterd. Hiertoe zijn de provincies en gemeenten verplicht een verordening kwaliteit VTH te hebben. De bevoegd gezagen binnen de provincie Groningen hebben in 2016 de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving Groningen vastgesteld.

Ook hebben de bevoegd gezagen samen met de ODG in 2016 gezamenlijk de diverse handhaving strategieën voor toezicht en handhaving geactualiseerd. Dit heeft geleid door de Toezicht- & handhaving strategie WABO in de provincie Groningen. In de strategie is de Landelijke Handhavingstrategie (LHS) verwerkt. Met en door de vaststelling van de strategie treden de handhavende instanties zoals de politie, OM, de overheden en de ODG dan op eenzelfde manier op bij (vastgestelde) overtredingen. Zo ontstaat een gelijk speelveld, wordt het rechtsgevoel gerespecteerd en blijft de leefomgeving veilig, schoon en gezond.

Ondanks het wettelijk kader van de basistaken, is met onze opdrachtgevers geconstateerd dat er verschil van inzicht bestaat over de invulling van de basistaken. Zolang dit ontbreekt, maakt iedere opdrachtgever, zoals hierboven aangegeven, zijn eigen afweging van de werkzaamheden die bij de ODG worden belegd. Hierbij is de huidige – historisch gegroeide – deelnemersbijdrage veelal het vertrekpunt en. Hierdoor is het lastig om tot de gewenste uniformiteit in de uitvoering te komen. De ODG gaat daarom, in samenwerking met de provincie en een aantal gemeenten, de basistaken afbakenen. De verwachting is dat dit tot medio 2019 in beslag zal nemen, zodat eind 2019 het Algemeen Bestuur hierover een besluit. Daaraan voorafgaand vindt afstemming met de individuele gemeenten plaats.

Ook zijn er wijzigingen aangebracht in de procescriteria. Daarnaast is een uniform uitvoeringsbeleid, op het niveau van de taken die bij de ODG belegd zijn, verplicht. Zoals in hoofdstuk 2 ‘financieringsvorm’ aangegeven is omtrent de harmonisatie van de beleidsuitgangspunten in 2017 de werkgroep ‘borging procescriteria’ ingesteld onder leiding van de provincie Groningen. Zij hebben aangegeven tot en met 2020 nodig te hebben om de werkzaamheden af te ronden. Indien de resultaten van deze inspanningen gevolgen hebben voor het takenpakket van de ODG, wordt dit op dat moment in beeld gebracht en verwerkt.

BRZO–Noord

Per 1 juli 2017 is, door een wetwijziging, de ODG aangewezen als de Noordelijke Brzo organisatie voor de provincie Groningen, Friesland en Drenthe. Hiervoor waren deze taken door de provincies Friesland en Drenthe in ondermandaat uitgezet bij de Regionale uitvoeringsdienst Drenthe (hierna RUDD) en de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (hierna FUMO). De provincie Groningen heeft vanaf de start van de ODG de Brzo taken rechtstreeks ingebracht bij de ODG.



Naar aanleiding van deze wetwijziging hebben de provincie Friesland en Drenthe de volgende besluiten genomen:

- De provincie Friesland wenst per 1 januari 2019 een geconcentreerde uitvoering van Brzo taken, door de ODG. Dit vraagt om een nadere uitwerking van de formele en procedurele afspraken tussen de betrokken partijen (provincie Friesland, FUMO en ODG). Dit gaat o.a. om overgang van personeel, dossiers, financiën, afspraken op het gebied van IT en juridische zaken, zoals een contractvorm.
- De provincie Drenthe wenst gedeconcentreerde uitvoering van Brzo taken, waarbij de Brzo taken in een samenwerkingsverband tussen de ODG en de RUDD worden uitgevoerd. Dit vraagt om goede afspraken over o.a. werkwijze, dossiers, personeel, IT e.d. Daarnaast over algemene zaken als een samenwerkingsovereenkomst en financiën.

In opdracht van de drie noordelijke provincies is er in september 2018 een projectleider aangetrokken voor deze transitie. De personele en financiële consequenties n.a.v. de transitie zijn nu nog niet bekend, maar



zullen verwerkt worden in de begroting 2020 of als begrotingswijziging meegenomen worden in de voorjaarsnota 2020 (afhankelijk van het moment waarop dit duidelijk is), waarbij voor de uitvoering van de taken de Noordelijke Maat als leidraad wordt gehanteerd.

Gemeentelijke herindelingen

De herindelingen Westerkwartier en Hogeland worden verwerkt in de voorjaarsnota 2019 en de meerjarenbegroting 2020–2023. Per 1 januari 2019 zullen de gemeenten Ten Boer, Haren en Groningen ook herindelen. Zij hebben alle drie het basistakenpakket ingebracht. Het huidige takenpakket wordt in 2019 gecontinueerd. Met de nieuwe gemeente gaat de ODG in de loop van 2019 in gesprek over het toekomstige takenpakket. Mocht dit leiden tot significante personele, financiële of organisatorische consequenties voor 2020, dan wordt een businesscase opgesteld. Dat wordt op dit moment niet verwacht.

Per 1 januari 2021 zal de laatste herindeling plaatsvinden. De gemeente Delfzijl, Appingedam en Loppersum fuseren. De afgelopen jaren hebben we te maken gehad met meerdere gemeentelijke herindelingen. Daar waar er eerder vaak verschillende takenpakketten werden ingebracht, hebben de herindelingen op dit punt in elk geval tot meer harmonisatie van het takenpakket geleid. Het behoud van vakkennis op niveau in onze regio, inclusief de meer specialistische expertise en een robuust takenpakket om continuïteit van dienstverlening te kunnen garanderen is voor de ODG en haar eigenaren van belang. In 2020 zal, net als bij de vorige herindelingsgemeenten, een businesscase worden opgesteld.

Energiebesparing

Begin 2017 hebben we, samen met de provincie Groningen, een plan van aanpak voor energiebesparing bij bedrijven opgesteld. Het gaat hierbij om bedrijven die niet vallen onder het European Emissions Trading System. De kern van het plan is om door het delen van kennis over mogelijkheden en opbrengsten, bedrijven te stimuleren minder energie te gebruiken. Waar het gebruik substantieel is, kan bij het uitblijven van actie toezicht worden ingezet door de ODG namens de opdrachtgevers. De uitvoering van het plan van aanpak zal in 2018 en 2019 gebeuren. Dit is de zgn. pilotfase. Als het een succesvol product blijkt, zal het per 2020 in de PDC worden opgenomen en zal de ODG deze taak structureel uitvoeren. Tevens wordt dit verwerkt in de begroting 2020 of als begrotingswijziging opgenomen in de voorjaarsnota 2020 (afhankelijk van het moment waarop dit duidelijk is).

Private kwaliteitsborging bouw

De Eerste Kamer heeft besloten om de stemming over de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen. Dit in aanvulling op de toezegging van de minister dat de wet niet voor 1 januari 2019 in werking zal treden. Op dit moment is nog onduidelijk of en hoe de wet zal worden aangepast en daarmee ook nog onduidelijk of dit invloed heeft op de begroting 2020.

Om de duidelijke vraag naar kwaliteitsverbetering en de precieze consequenties voor de ODG in beeld te brengen, is het van belang dat de ODG deze ontwikkeling nauwgezet blijft volgen en meegaat in de ontwikkelingen op dit vlak. De verwachting is dat in ieder geval nog jaren de toetsing en toezicht door de ODG op de complexere bouwwerken zal worden uitgevoerd.

Arbeids- en economische ontwikkelingen

De ODG heeft te maken met een krappere arbeidsmarkt. We merken dit aan het steeds moeilijker kunnen vervullen van vacatures, medewerkers die bij de ODG vertrekken naar een nieuwe baan met soms ruimere arbeidsvoorwaarden en inhuur die minder tot niet beschikbaar is en duurder wordt. Tegenover dit beeld van de krappere wordende arbeidsmarkt zien we ook dat, door de aantrekkende economie, de vragen aan de ODG toenemen. We zien dit in sterke mate bij Vergunningverlening Bouw. De verwachting is dat dit beeld de komende twee jaar niet gaat veranderen.



Naast werving zetten we volop in op (door)ontwikkeling van medewerkers en geschikt maken van nieuwe medewerkers via bijvoorbeeld opleidingen. De besluitvorming van de opdrachtgevers over de jaaropdrachten en het meerwerk zijn voor ons cruciaal. Onze inschatting is dat als we levering van producten willen blijven garanderen we tijdiger, langdurige afspraken moeten maken, zodat de ODG de mogelijkheid heeft om personeel te werven, in plaats van duur in te huren.

Vanaf 1 januari 2020 is het private arbeidsrecht van toepassing op onze medewerkers. De rechtspositie wordt voortaan geregeld in het Burgerlijk Wetboek, een cao, de arbeidsovereenkomst en het personeelshandboek. Om daar als organisatie klaar voor te zijn, is het van belang om de juiste stappen tijdig te zetten. Dit zal met name in 2019 gebeuren.

4 Interne ontwikkelingen

Naast de ambities van de komende vijf jaren, zoals genoemd in hoofdstuk 1 'Opgave en ambities Omgevingsdienst Groningen', nemen we u in dit hoofdstuk mee in overige interne ontwikkelingen die in 2020 van toepassingen zullen zijn.

Ondersteuning

Op 30 juni 2017 heeft het Algemeen Bestuur tijdelijk extra financiële middelen beschikbaar gesteld voor het versterken van de ondersteuning. Er is geconcludeerd dat de ondersteuning, conform de definitie van Berenschot te laag was. In deze definitie vallen de volgende taakgebieden onder de overhead: directie en management, secretariaten, financiën en control, personeel en organisatie, kwaliteit en accountmanagement, automatisering en informatisering, archivering, communicatie en juridische zaken.



Met deze middelen zijn verschillende functionarissen aangetrokken, waaronder een directiesecretaris, beleidsmedewerker P&C, informatieanalist en facilitair medewerker. Met deze uitbreiding is de ondersteuning op het niveau van soortgelijke uitvoeringsorganisaties. Met het Algemeen Bestuur is afgesproken eind 2019 te evalueren of een structurele verhoging van de ondersteuning nodig is. De ODG heeft op dit moment het beeld dat dit het geval is en zal dit eind 2019 onderbouwen ten behoeve van besluitvorming. Bij positief besluit, wordt een structurele verhoging van de ondersteuning verwerkt in de begroting 2020.

Opleiden medewerkers

Zoals u heeft kunnen lezen in hoofdstuk 1 'Opgave en ambities Omgevingsdienst Groningen' wil de ODG een 'kennisorganisatie' zijn en 'klaar zijn voor de verandering'. Om invulling te geven aan beide ambities zet de ODG in 2019 en 2020 verhoogd in op opleidingen. Dit zijn zowel individuele opleidingen om bijvoorbeeld te blijven voldoen aan de kwaliteitscriteria, maar ook incompany trainingen om de organisatie als geheel van kennis te voorzien (bijv. trainingen advisering ter voorbereiding op de Omgevingswet).

Daarnaast zetten we, zoals aangegeven, volop in op (door)ontwikkeling van medewerkers en geschikt maken van nieuwe medewerkers om in te spelen op de krappe arbeidsmarkt. Ook trekken we vanaf 2019 drie trainees in het primair proces. We verwachten dat we dit met de bestaande middelen kunnen opvangen.

Verhoogde inzet IT

De processen ten aanzien van het registreren en verantwoorden zijn behoorlijk bewerkelijk. Naast het optimaliseren van deze processen en medewerkers hierin opleiden, zal een verhoogde inzet in IT middelen (LOS en andere organisatorische systemen) moeten leiden tot een efficiëntere organisatie.



Daarnaast brengt de invoering van de Omgevingswet ook wijzigingen op het gebied van IT met zich mee. Zo komt het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Alle digitale informatie is straks op één plek te vinden: het Omgevingsloket. In 2019 en 2020 zullen de voorbereidingen hiervoor getroffen worden. De daarop gerichte investeringen zullen tijdelijk externen met ons realiseren. De verwachting is dat dit ongeveer € 100.000 kost. Daarnaast zal de ODG zoveel als mogelijk gebruik willen maken van de kennis en menskracht van onze opdrachtgevers, door middel van 'inbesteden'. Bij de start van de ODG zijn hierover afspraken gemaakt.

We zien we dat IT een steeds grotere rol krijgt in onze organisatie. Dit biedt kansen om werkzaamheden efficiënter uit te voeren, echter het brengt ook ontwikkelkosten en implementatiekosten met zich mee. We verwachten dat de komende jaren de druk blijft aanhouden op de beschikbare ICT budgetten (zie ook de risicoparagraaf).

5 Algemene financiële uitgangspunten

1. Onze inzet voor de begroting 2020–2023 is om voor de reguliere activiteiten binnen de beschikbare middelen onze dienstverlening aan de deelnemers te optimaliseren. Dit betekent dat wij bij het opstellen van deze kadernota op voorhand niet uitgaan van extra uitgaven of meevallers ten opzichte van de begroting 2019–2022. Ook de najaarsnota 2018 geeft hier geen aanleiding toe. Echter de ODG kent wel een aantal externe ontwikkelingen die financiële gevolgen hebben (zie punt 4–6) en (financiële) risico's. Hier gaan wij in hoofdstuk 6 verder op in. Mochten deze risico's zich voordoen, dan zal de ODG hier tijdig over in gesprek gaan met het Algemeen Bestuur.
2. Wij gaan er in de begroting 2020 voorsnog vanuit dat de versterking van de ondersteuning structureel wordt voortgezet. Dit betekent dat wij het bedrag van € 510.000 structureel zullen verwerken in de begroting.
3. Met ingang van 2019 wijzigt het takenpakket van de nieuwe gemeenten Westerkwartier en het Hogeland. Zij zullen minder taken gaan inbrengen bij de ODG. De overgang van taken leidt tot een verlies aan inkomsten voor de ODG van € 548.000. Hier staat tegenover dat er ook minder werkzaamheden uitgevoerd hoeven worden. Dit geldt ook voor 2020. Om het verlies aan inkomsten op te vangen, betalen beide gemeenten gezamenlijk een vergoeding van € 325.000 voor de eenmalige projectkosten, de afbouw van materiele frictie- en overheadkosten.
4. Om de randvoorwaarden t.a.v. het invoeren van een nieuwe financieringsvorm te realiseren, wordt een bedrag van € 100.000 begroot. De wijziging van financieringsvorm zal leiden tot een verandering van de deelnemersbijdragen vanaf 2021.
5. De invoering van de DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) vragen in 2020 de nodige voorbereidingen; hier wordt een bedrag van € 100.000 voor begroot.
6. De voorbereidingen van de Omgevingswet zullen met behulp van een externe projectleider worden uitgevoerd; hier wordt een bedrag van € 100.000 voor begroot.
7. De financiële consequenties van verdere inhoudelijke onderwerpen zoals in de kadernota genoemd (o.a. Brzo Noord, Energiebesparing, Private Kwaliteitsborging bouw) zullen opgenomen worden in de begroting 2020.
8. Voor de raming van reguliere loon- en prijsstijgingen gaan wij, net als de voorgaande jaren, uit van de indexcijfers van het CPB. De huidige cao kent een looptijd tot 1 januari 2019. Mocht er bij het opstellen van de begroting 2020 een nieuwe cao bekend zijn, dan zullen we afspraken die hierin zijn opgenomen als uitgangspunt nemen.
9. Voor de verdeling van de beschikbare budgetten in de begroting 2020–2023 zullen wij tevens gebruik maken van een eerste analyse van de jaarcijfers 2018. Het is bij het opstellen van de begroting niet mogelijk om te wachten op de definitieve cijfers.



6 Risicoparagraaf

De ODG voorziet in 2020 de volgende belangrijkste (financiële) risico's:

1. **Geen duidelijkheid en structurele afspraken rondom meerwerk:** zoals ook in de najaarsnota 2018 aangegeven maken we meer kosten op het primair proces dan begroot. Dit heeft te maken met dat de vraag hoger is dan verwacht en dat er gebruik moet worden gemaakt van duurdere inhuur. Indien er vooraf geen duidelijke afspraken zijn over meerwerk, bestaat de kans dat dit weer zal gebeuren. Met deelnemers gaat de ODG in gesprek om meerwerk tijdig en langdurig vast te leggen. We schatten het risico op € 300.000. Dit risico geldt voor een langere periode indien er niet tijdig een nieuw financieringsvorm wordt ingevoerd.
2. **IT:** zoals in de kadernota aangegeven moeten er nog verschillende IT gerelateerde activiteiten worden uitgevoerd. Er is een kans dat de begrote bedragen ontoereikend zijn om alle activiteiten goed te kunnen uitvoeren. Het risico wordt geschat op € 200.000.
3. **Personeelsverloop:** door de aantrekkelijke arbeidsmarkt moet rekening gehouden worden met personeelsverloop. Het blijft daarmee een reëel risico dat er 'tijdelijk' extern moet worden ingehuurd om aan de vraag te kunnen voldoen; met hogere kosten als gevolg. Het risico wordt geraamd op 2% van de totale kosten (€250.000).
4. **LOS:** in 2019 wordt de structurele beheersorganisatie voor LOS ingericht. Hierbij wordt gezamenlijk met RUD Drenthe opgetrokken. De verwachting is dat de bestaande budgetten en formatie toereikend zijn om de kosten voor het structureel beheer van LOS te betalen. Daarnaast zijn er vanaf 2020 geen financiële middelen meer voor LOS, naast het reguliere beheer. Het is mogelijk dat er ook in 2020 nog activiteiten nodig zijn om processen te verbeteren, mede in het licht van de nieuwe omgevingswet. Als maximaal risico is uitgegaan van € 450.000.

Risico analyse	Bedrag	Kans	Bedrag
1. Geen duidelijkheid en structurele afspraken rondom meerwerk	€ 300.000	50%	€ 150.000
2. IT	€ 200.000	50%	€ 100.000
3. Personeelsverloop	€ 250.000	50%	€ 125.000
4. LOS	€ 450.000	25%	€ 112.500
Totaal			€ 482.500

Op basis van bovenstaande risicoanalyse verwacht de ODG dat de weerstandscapaciteit (€ 706.000) toereikend zal zijn om de risico's binnen de exploitatie op te vangen. Mocht een risico zich daadwerkelijk voordoen, dan zal het Algemeen Bestuur hierover geïnformeerd worden bij de voor- of najaarsnota.



Vanzelfsprekend zullen wij eerst beoordelen of we binnen de beschikbare begroting prioriteiten stellen om zodoende risico's op te vangen.

